

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیاست‌های حمایت از محمولات باغبانی

دکتر ناصر شاهنوشی و همکاران

شابک	:	978-600-7880-92-0
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۴۳۸۴۳
عنوان و نام پدیدآور	:	سیاست‌های حمایت از محصولات باغبانی / ناصر شاهنوشی و همکاران.
مشخصات نشر	:	تهران: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	:	۳۳۹ ص.: جدول، نمودار.
یادداشت	:	همکاران یدالله آذرین‌فر، رویا محمدزاده، سمانه شاه‌حسینی دستجردی.
موضوع	:	فرآورده‌های باغی - ایران - سیاست دولت
موضوع	:	Horticultural crops - Government policy - Iran
رده‌بندی دی‌جی	:	۶۳۵/۰۴۶
رده‌بندی کنگر	:	SB ۳۱۹/۷/۹ ص ۱۳۹۵
سرشناسه	:	شاهنوشی، ناصر، ۱۳۴۳ -
شناسه افزوده	:	مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی. مدیریت خدمات پژوهشی
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فهرست‌نویسی

عنوان: سیاست‌های حمایت از محصولات باغبانی
تدوین: دکتر ناصر شاهنوشی (عضو هیأت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد)
همکاران: یدالله آذرین‌فر، رویا محمدزاده، سمانه شاه‌حسینی دستجردی
ناظران علمی: مریم اردستانی، الهام باریکانی
مسئول انتشار: فرهاد بلادر
کارشناس انتشار: فرزانه علایی
مدیر گروه پژوهشی: دکتر افشین امجدی
صفحه‌آرایی: ابراهیم حبیبی سیاهپوش
طراح روی جلد: مینا توکلی
چاپ اول: ۱۳۹۵
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-7880-92-0

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات اقرا

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی
نشانی: خیابان کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی) - خیابان رودسر شرقی - پلاک ۵

http://www.agri-peri.ir

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۱۹۶۶۶۰

ISBN: 978-600-7880-92-0

پیشگفتار

مخاطره آمیزه بودن فعالیت‌های کشاورزی که سرمایه‌گذاری در این بخش را بسیار ریسک‌پذیر می‌کند سیاست‌های کشاورزی در کشورهای مختلف را به این سو هدایت کرده است که با بهره‌برداری از ابزارهای مختلف حمایتی، ضمن مدیریت ریسک، بستر جذب سرمایه و منابع مالی و انسانی را در این بخش فراهم نموده تا زمینه‌های پایداری تولید و امنیت غذایی را در جامعه فراهم آورد.

محصولات باغی که نقش بسزایی در تأمین پروتئین مورد نیاز انسان را ایفا می‌کند به شدت وابسته به اقلیم و وضعیت آب و هوایی مناطق تولیدی است و ایران نیز به لحاظ شرایط اقلیمی و جغرافیایی که در آن واقع شده، کشوری چهار فصل و با اقلیم مختلف است که امکان تولید انواع محصولات باغی گرمسیری و سردسیری و مدیترانه‌ای را فراهم دارد.

وجود بستر مناسب برای تولید محصولات باغی، ایران را در زمره کشورهای تولیدکننده انواع محصولات باغی با مدیریت مناسب منطقه‌ای و منحصر به فرد مطرح کرده است، لیکن سختی فعالیت‌های باغی، ریسک‌پذیری بالا و استفاده از این ظرفیت جهت حضور در بازارهای بین‌المللی مستلزم حمایت‌های منطقه‌ای و هدفمند دولت از محصولات باغبانی است.

کتاب حاضر که برگرفته از پروژه‌ای تحقیقاتی در این مؤسسه است ضمن بررسی سیاست‌های حمایتی کشورهایمانند مکزیک، هند، ترکیه، برزیل، امریکا، پاکستان، اسپانیا، ایتالیا و چین به تطبیق سیاست‌های حمایتی کشورهای فوق پرداخته و در فصل پایانی متأثر از تجارب آنها به ارائه بسته سیاست‌های حمایتی از محصولات باغبانی در ایران اشاره دارد.

بدینوسیله ضمن تقدیر از استاد محترم دانشکده کشاورزی دانشگاه
فردوسی مشهد، جناب آقای دکتر ناصر شاهنوشی که تلاش فراوانی در انجام
این پروژه تحقیقاتی داشته‌اند از همکاران ایشان نیز جناب آقای مهندس یدالله
آذری، سرکار خانم مهندس رویا محمدزاده و سرکار خانم مهندس سمانه
شاه‌حسینی دستجردی سپاسگزاری می‌شود. همچنین از جناب آقای ابراهیم
حبیبی، سیاه‌رس بخاطر صفحه‌آرایی کتاب و از جناب آقای مهندس بلادر
بخاطر پیگیری چاپ آن تشکر می‌شود.

سیدحسن کاظمی
ریس مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
تعمیرات کشاورزی و توسعه روستایی
تابستان ۱۳۹۵

مقدمه	۸
فصل اول: سیاست‌های حمایت از محصولات باغی	۱
۱-۱ مقدمه	۳
۱-۲ مروری بر انواع سیاست‌های حمایتی در بخش کشاورزی	۳
۱-۲-۱ سیاست‌های حمایت نهادی	۴
۱-۲-۱-۱ سیاست‌های حمایت مرزی-بازرگانی	۴
۱-۲-۱-۲ سیاست‌های حمایت بازاریارسانی	۵
۱-۲-۱-۳ سیاست‌های حمایت قیمتی	۶
۱-۲-۱-۴ سیاست‌های حمایت منابع غذایی مرتبط	۶
۱-۲-۱-۵ سیاست‌های حمایت مرتبط در یک (بیمه‌ای)	۷
۱-۲-۱-۶ سیاست‌های حمایت اعتباری و سرمایه‌گذاری	۷
۱-۳ کشورهای مورد مطالعه	۸
۱-۳-۱ مکزیک	۸
۱-۳-۲ هند	۱۱
۱-۳-۳ ترکیه	۱۴
۱-۳-۴ برزیل	۱۶
۱-۳-۵ آمریکا	۱۹
۱-۳-۶ پاکستان	۲۳
۱-۳-۷ ایتالیا - اسپانیا	۲۵
۱-۳-۸ چین	۳۰
۱-۴ سیاست حمایت از محصولات باغی به تفکیک کشورهای منتخب در دهه اخیر	۳۲
۱-۴-۱ سیاست‌های حمایت نهادی	۳۲
۱-۴-۱-۱ مکزیک	۳۲
۱-۴-۱-۲ هند	۳۳
۱-۴-۱-۳ ترکیه	۳۵

۳۷	۴-۱-۴-۱ برزیل
۳۷	۴-۱-۵-۱ آمریکا
۳۸	۴-۱-۶-۱ پاکستان
۳۸	۴-۱-۷-۱ اسپانیا - ایتالیا
۴۰	۴-۱-۸-۱ چین
۴۳	۴-۱-۲-۲ سیاست های حمایت مرزی - بازرگانی
۴۳	۴-۱-۲-۱ مکزیک
۴۵	۴-۱-۲-۲ هند
۴۶	۴-۱-۲-۳ ترکیه
۴۸	۴-۱-۲-۴ برزیل
۵۰	۴-۱-۲-۵ آمریکا
۵۴	۴-۱-۲-۶ پاکستان
۵۵	۴-۱-۲-۷ اسپانیا - ایتالیا
۵۸	۴-۱-۲-۸ چین
۵۹	۴-۱-۳-۲ سیاست های حمایت بازاری رسانی
۵۹	۴-۱-۳-۱ مکزیک
۶۰	۴-۱-۳-۲ هند
۶۴	۴-۱-۳-۳ ترکیه
۶۵	۴-۱-۳-۴ برزیل
۶۸	۴-۱-۳-۵ آمریکا
۶۹	۴-۱-۳-۶ پاکستان
۷۴	۴-۱-۳-۷ اسپانیا - ایتالیا
۷۵	۴-۱-۳-۸ چین
۷۶	۴-۱-۴-۲ سیاست های حمایت قیمتی
۷۶	۴-۱-۴-۱ مکزیک

۷۶	۲-۴-۴-۱ هند
۷۷	۳-۴-۴-۱ ترکیه
۷۸	۴-۴-۴-۱ برزیل
۷۹	۵-۴-۴-۱ آمریکا
۷۹	۶-۴-۴-۱ پاکستان
۸۰	۷-۴-۴-۱ اسپانیا - ایتالیا
۸۰	۸-۴-۴-۱ چین
۸۱	۴-۱ سیاست‌های حمایت صنایع غذایی مرتبط
۸۱	۱-۵-۴-۱ مکزیک
۸۱	۲-۵-۴-۱ هند
۸۷	۳-۵-۴-۱ ترکیه
۸۸	۴-۵-۴-۱ برزیل
۸۹	۵-۵-۴-۱ آمریکا
۹۰	۶-۵-۴-۱ پاکستان
۹۱	۷-۵-۴-۱ اسپانیا - ایتالیا
۹۲	۸-۵-۴-۱ چین
۹۳	۶-۴-۱ سیاست‌های حمایت مدیریت ریسک (بیجه‌ای)
۹۳	۱-۶-۴-۱ مکزیک
۹۴	۲-۶-۴-۱ هند
۹۶	۳-۶-۴-۱ ترکیه
۹۸	۴-۶-۴-۱ برزیل
۱۰۰	۵-۶-۴-۱ آمریکا
۱۰۲	۶-۶-۴-۱ پاکستان
۱۰۲	۷-۶-۴-۱ ایتالیا
۱۰۴	۸-۶-۴-۱ اسپانیا
۱۰۵	۹-۶-۴-۱ چین
۱۰۷	۷-۴-۱ سیاست‌های حمایت اعتباری و سرمایه‌گذاری

۱۰۷	۱-۷-۴-۱ مکزیک
۱۰۸	۱-۷-۴-۲ هند
۱۱۰	۱-۷-۴-۳ ترکیه
۱۱۱	۱-۷-۴-۴ برزیل
۱۱۲	۱-۷-۴-۵ آمریکا
۱۱۳	۱-۷-۴-۶ پاناما
۱۱۴	۱-۷-۴-۷ چین
۱۱۵	۱-۸-۴-۸ سایر سیاست‌های حمایتی (نهادی، زیرساختی و غیره)
۱۱۵	۱-۸-۴-۱ هند
۱۱۶	۱-۸-۴-۲ ترکیه
۱۱۹	۱-۸-۴-۳ برزیل
۱۱۹	۱-۸-۴-۴ آمریکا
۱۲۰	۱-۸-۴-۵ پاکستان
۱۲۱	۱-۸-۴-۶ اسپانیا - ایتالیا
۱۲۲	۱-۸-۴-۷ چین
۱۲۳	۱-۵-۱ سیاست حمایت از محصولات باغی در ایران در دهه ۱۳۰۰
۱۲۷	۱-۵-۱ سیاست‌های حمایت نهاده‌ای
۱۳۵	۱-۵-۲ سیاست‌های حمایت مرزی - بازرگانی
۱۴۹	۱-۵-۳ سیاست‌های حمایت بازاریابی
۱۵۸	۱-۵-۴ سیاست‌های حمایت قیمتی
۱۶۷	۱-۵-۵ سیاست‌های حمایت صنایع غذایی مرتبط
۱۷۵	۱-۵-۶ سیاست‌های حمایت مدیریت ریسک (بیعه‌ای)
۱۹۳	۱-۵-۷ سیاست‌های حمایت اعتباری و سرمایه‌گذاری
۲۰۳	۱-۵-۸ سایر سیاست‌های حمایتی (نهادی، زیرساختی و غیره)
۲۰۳	۱-۸-۵-۱ توسعه باغات
۲۰۸	۱-۸-۵-۲ کنترل و کاهش ضایعات محصولات باغی
۲۱۱	۱-۸-۵-۳ پایانه‌های صادراتی

فصل دوم: مقایسه سیاست‌های حمایت از محصولات باغی در کشورهای منتخب..... ۲۱۵

۱-۲	مقدمه.....	۲۱۷
۲-۲	سیاست‌های حمایت نهاده‌ای.....	۲۱۷
۳-۲	سیاست‌های حمایت مرزی-بازرگانی.....	۲۲۱
۴-۲	سیاست‌های حمایت بازاریارسانی.....	۲۲۸
۵-۲	سیاست‌های حمایت قیمتی.....	۲۳۵
۶-۲	سیاست‌های حمایت صنایع غذایی مرتبط.....	۲۳۸
۷-۲	سیاست‌های حمایت مدیریت ریسک (بیمه‌ای).....	۲۴۳
۸-۲	سیاست‌های - بیمه اعتباری و سرمایه‌گذاری.....	۲۴۶
۹-۲	سایر سیاست‌های حمایتی (نهادی، زیرساختی و...).....	۲۴۹

فصل سوم: بسته‌های مناسب برای ایران..... ۲۵۳

۱-۳	مقدمه.....	۲۵۵
۲-۳	پیشنهاد سیاست حمایت نهاده‌ای مناسب برای ایران.....	۲۵۷
۳-۳	پیشنهاد سیاست حمایت مرزی-بازرگانی مناسب برای ایران.....	۲۶۳
۴-۳	پیشنهاد سیاست حمایت بازاریارسانی مناسب برای ایران.....	۲۶۹
۵-۳	پیشنهاد سیاست حمایت قیمتی مناسب برای ایران.....	۲۷۳
۶-۳	پیشنهاد سیاست حمایت از صنایع جانبی مناسب برای ایران.....	۲۷۵
۷-۳	پیشنهاد سیاست حمایت برای مدیریت ریسک (بیمه‌ای) مناسب برای ایران.....	۲۷۸
۸-۳	پیشنهاد سیاست حمایت اعتباری و سرمایه‌گذاری مناسب برای ایران.....	۲۸۰
۹-۳	پیشنهاد سایر سیاست حمایتی (نهادی، زیرساختی و غیره) از محصولات باغی.....	۲۸۲
۱۰-۳	جمع‌بندی و پیشنهاد‌های نهایی (ارائه بسته حمایتی مناسب برای محصولات باغی).....	۲۸۴
۱-۱۰-۳	بسته حمایت نهاده‌ای.....	۲۸۵
۱-۱۰-۳	۱-۱-۱۰-۳ کنترل قیمت نهاده‌ها و هزینه‌های تولید محصولات باغی.....	۲۸۵
۲-۱-۱۰-۳	معرفی و ترویج ارقام پربازده مطابق با نیاز و سلاقی بازارهای داخلی و خارجی.....	۲۸۶
۳-۱-۱۰-۳	اجرای سیاست حمایت درآمدی بر مبنای سطح زیرکشت یا نظام پرداخت مستقیم.....	۲۸۶

۳-۱۰-۴ اصلاح الگوی مصرف نهاده‌های تولید به منظور تولید محصولات ارگانیک و حفاظت محیط زیست	۲۸۶
۳-۱۰-۵ مشارکت دولت در پروژه‌های بزرگ تأمین آب کشاورزی	۲۸۷
۳-۱۰-۶ بسته حمایت مرزی-بازرگانی	۲۸۸
۳-۱۰-۷ استانداردسازی و گسترش درجه‌بندی، نظارت و کنترل سطح بهداشت و سلامت محصولات باغی	۲۸۸
۳-۱۰-۸ اعطای یارانه ویژه صادراتی به صادرکنندگان محصولات باغی	۲۸۸
۳-۱۰-۹ ایجاد هماهنگی بین سیاست‌های حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده	۲۸۹
۳-۱۰-۱۰ اتخاذ رویه‌های بلندمدت در نظام تجاری محصولات باغی و کشاورزی	۲۸۹
۳-۱۰-۱۱ گسترش اقدامات و ابزارهای تعرفه‌ای	۲۸۹
۳-۱۰-۱۲ بسته حمایت بازاریابی	۲۹۰
۳-۱۰-۱۳ استفاده از پتانسیل بخش غرودراتی در توسعه زیرساخت‌های بازار محصولات باغی	۲۹۰
۳-۱۰-۱۴ اعطای اعتبارات ارزان قیمت بازاریابی	۲۹۰
۳-۱۰-۱۵ استفاده از پتانسیل تعاونی‌ها و تشکلهای جهت حل مشکلات بازار محصولات باغی	۲۹۰
۳-۱۰-۱۶ استانداردسازی و گسترش درجه‌بندی، نظارت و کنترل سطح بهداشت و سلامت محصولات باغی	۲۹۱
۳-۱۰-۱۷ شناسایی سلابق بازارهای داخلی و خارجی به منظور معرفی بسته‌های مناسب به باغداران	۲۹۱
۳-۱۰-۱۸ انتقال اطلاعات بازار به باغداران و فعالان بازار	۲۹۲
۳-۱۰-۱۹ بسته حمایت قیمتی	۲۹۲
۳-۱۰-۲۰ تعیین قیمت تضمینی طبق روال گذشته	۲۹۲
۳-۱۰-۲۱ عرضه محصولات باغی در بورس تخصصی کالای کشاورزی	۲۹۳
۳-۱۰-۲۲ استفاده از سایر روش‌های حمایتی برای حمایت از باغداران در کنار قیمت تضمینی	۲۹۳
۳-۱۰-۲۳ بسته حمایت از صنایع جانبی	۲۹۳
۳-۱۰-۲۴ گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی در نزدیکترین نقطه به مناطق تولید محصولات باغی	۲۹۴
۳-۱۰-۲۵ ارتقاء سطح کیفی محصولات باغی و تولیدات فرآوری شده داخلی مطابق با آخرین استانداردهای جهانی	۲۹۴

۳-۱۰-۳	استفاده از آخرین فن آوری های دنیا در بسته بندی و فرآوری محصولات باغی	۲۹۴
۳-۱۰-۴	تشویق باغداران به تحویل بخشی از محصول خود به کارخانه های فرآوری کننده	۲۹۵
۳-۱۰-۵	گسترش شبکه اطلاعات بازار محصولات باغی	۲۹۵
۳-۱۰-۶	حمایت مناسب از صنایع نوزاد و زیربنایی باغبانی	۲۹۵
۳-۱۰-۱	استفاده از پتانسیل شرکت های تعاونی کشاورزی و شرکت مادر تخصصی توسعه سرمایه گذاری در زمینه بیمه گری	۲۹۶
۳-۱۰-۲	گسترش قراردادهای بیمه محصولات باغی	۲۹۶
۳-۱۰-۳	گسترش سطح خطرات تحت پوشش بیمه	۲۹۶
۳-۱۰-۷	بسته حمایت مالی و سرمایه گذاری	۲۹۷
۳-۱۰-۱۱	اجرای برنامه جامع اعطای اعتبارات با اهداف خاص به متقاضیان	۲۹۷
۳-۱۰-۲	تسهیل شرایط سرمایه و وام بهره مناسب به متقاضیان	۲۹۷
۳-۱۰-۳	تقویت و توسعه زیرمجموعه تامین مالی به منظور تامین اعتبارات مورد نیاز باغداران	۲۹۸
۳-۱۰-۸	بسته حمایتی نهادی، زیرساختی غیر از محصولات باغی	۲۹۸
۳-۱۰-۱۱	افزایش سهم بودجه تحقیقات کاربردی زیرمجموعه باغبانی در اعتبارات بخش کشاورزی	۲۹۹
۳-۱۰-۲	بستر سازی و حمایت از حضور بخش غیردولتی در توسعه تحقیقات کاربردی زیربخش باغبانی	۲۹۹
۳-۱۰-۳	تخصیص منابع بیشتر برای توسعه زیرساخت های کشاورزی به ویژه زیربخش باغبانی	۲۹۹
۳-۱۰-۴	سرمایه گذاری در آموزش و ترویج باغداران در خصوص مسائل فنی و مدیریت استفاده از منابع در شرایط هدفمندی یارانه ها	۳۰۳
۳-۱۰-۵	سرمایه گذاری در ایجاد و حفظ استانداردهای تولید محصولات باغی	۳۰۳
۳-۱۰-۴	منابع	۳۰۴

سیاست‌های حمایتی در بخش کشاورزی به‌ویژه در کشورهای توسعه‌یافته، از اهمیت ویژه‌ای در فرایند سیاست‌گذاری توسعه کشاورزی برخوردار است. نظریه‌پردازان مختلف برای توجیه این حمایت‌ها، استدلال‌های گوناگونی از جمله، اهمیت بالای محصولات کشاورزی، آسیب‌پذیر بودن این بخش در مقابل حوادث طبیعی و ریسک بالای تولید در آن نسبت به سایر بخش‌ها را ارائه می‌کنند. ایجاد اطمینان از تولید و عرضه غذای کافی، مقابله با بی‌ثباتی قیمت‌های کشاورزی، کاهش فقر روستایی، احساس تعلق خاطر و وابستگی بیشتر با جامعه روستایی، تأمین امنیت غذایی خودکفایی، حفاظت خاک و محیط زیست از مهم‌ترین اهداف حمایت از بخش کشاورزی قلمداد می‌شوند.

کشاورزی در ایران یکی از بخش‌های مهم اقتصادی کشور است، به‌طوری‌که بیش از ۳۰ درصد ارزش افزوده کشور و کار کشور و حدود ۹ درصد تولید ناخالص داخلی، ۲۲ درصد اشتغال، یک‌سوم صادرات غیرنفتی و تأمین بیش از ۹۰ درصد ارزش مواد غذایی مصرفی جامعه را به‌خود اختصاص داده است. علاوه بر این، ارتباط پیشین و پسین کشاورزی با بخش‌های دیگر، به رشد و تولید و اشتغال در آنها نیز کمک می‌نماید. از این‌رو، رشد اقتصادی کشور به رشد این بخش بسیار وابسته است.

با این حال، مقایسه سیاست‌های حمایتی اجرا شده در بخش کشاورزی ایران با کشورهای توسعه‌یافته بر حمایت ضعیف‌تر ایران از این بخش دلالت دارد. در اکثر کشورهای توسعه‌یافته، پرداخت یارانه به تولیدکننده به‌جای مصرف‌کننده مبنای قرار می‌گیرد، و سیاست مذکور به‌گونه‌ای اعمال می‌شود که در نهایت مصرف‌کننده نیز از آن منتفع می‌گردد. حتی در اغلب کشورهای عضو OECD، از مصرف‌کنندگان در جهت حمایت از تولیدکننده مالیات اخذ شده و حمایت هدفمند و بسیار اندکی در خصوص مصرف‌کنندگان انجام می‌پذیرد. این در حالی است که در ایران، حمایت‌های مذکور اغلب محدود بوده، و یارانه‌های مصرفی در مقایسه با یارانه‌های تولیدی و خدماتی، سهم بسزایی را به‌خود اختصاص داده است.

در بین محصولات کشاورزی، محصولات باغی کشور در سطحی بیش از ۲/۲ میلیون هکتار و میزان تولید ۱۹ میلیون تن در سال ۱۳۹۴، حدود یک پنجم ارزش افزوده محصولات کشاورزی کشور را به خود اختصاص داده است. همچنین، ۸۰ درصد ارزش صادرات کشاورزی ایران مربوط به محصولات باغی همچون پسته، خرما، بادام، انگور، کشمش، سیب و غیره می باشد. با این حال، میزان حمایت از این محصولات همانند سایر محصولات کشاورزی پایین بوده و در سال های اخیر، در مورد برخی محصولات همچون خرما، کاهش یافته است. از این رو، مزیت نسبی صادرات آنها در بازارهای جهانی مواجه با چالش شده است. مسئله مذکور، ضرورت توجه بیشتر سیاست گذاران و حمایت بیشتر آنها از محصولات زیربخش باغبانی را بیش از پیش آشکار می سازد.

با توجه به آنچه که بان مورد مطالعه و بررسی حمایت های صورت گرفته در کشورهای توسعه یافته و مقایسه آن با سیاست های موجود در ایران می تواند راهنمای مناسبی برای سیاست گذاران در انجام برنامه های صحیح و مناسب به منظور افزایش بهره وری تولید این محصولات و قدرت رقابتی آنها در بازارهای جهانی باشد. در این راستا، کتاب حاضر به مطالعه تطبیقی سیاست های حمایتی محصولات باغی در ایران و کشورهای منتخب می پردازد.

این کتاب مشتمل بر سه فصل می باشد. فصل اول به بررسی سیاست های حمایتی به تفکیک نوع سیاست در کشورهای منتخب پرداخته شده است. در فصل دوم به مقایسه و تطبیق سیاست های حمایتی حسب مورد در کشورهای منتخب اختصاص داده شده است و در فصل سوم به بسته سیاست حمایتی مناسب از بخش باغبانی و محصولات این بخش در ایران می پردازد.